

Música Antiga de Girona presenta 'Música de la Setmana Santa del barroc gironí'

Actualitat Girona | 25-10-2022 | 12:47

Ajuntament de Girona

L'entitat Música Antiga de Girona acaba de publicar el seu onzè CD, que va dedicat a un dels temes importants de la música de la ciutat de l'època del barroc: la Setmana Santa. Conté 10 obres cantades en castellà i en llatí que mostren els tres corrents principals de l'espiritualitat gironina de l'època: la carmelitana, la tradicional i la dels servites. Aquest matí, l'alcaldesa de Girona, Marta Madrenas, ha rebut el president, el director musical i el tresorer de l'entitat Música Antiga de Girona, Jaume Pinyol, Albert Bosch i Leonci Puntí, els quals li han fet entrega del CD La Setmana Santa de la Girona barroca.

Cap de les partitures conservades del barroc va dedicada a la Pasqua; tanmateix, la processó gironina del Divendres Sant tampoc en fa cap referència. Les cançons mostren el corrent principal de la carmelitana, la més moderna, que compara la relació del creient amb Déu a la dels amants, confiant en el poder de l'amor per redimir el mal. L'altra és la tradicional, pròpia dels dominics i jesuïtes, seguidors de l'escolàstica, que realça la misèria humana i les conseqüències del pecat tot incitant el pecador a demanar perdó. I finalment la dels servites que confia convertir pecadors mostrant-los la cruesa i el dolor de la Passió de Jesús.

La forma musical preponderant és la de peces a quatre veus amb dos tiples, sense baix i amb acompanyament continu. L'estil musical d'aquestes obres varia en funció de l'època del seu autor. Des de 1682 fins a 1774 l'estil musical va del barroc central de Francesc Soler fins a l'estil napolità del Gòtima tardà, jubilat el 1774. Amb una estructura de cantants i instrumentistes molt elemental, els diferents mestres de capella van aconseguir obres magnífiques basades en la sofisticació rítmica, la combinació de solos i cor, la barreja subtil de les diferents veus a cor o a solo. Aquesta excel·lència, mantinguda durant dècades, mostra perquè la catedral de Girona va ser la principal escola de mestres de capella durant la segona meitat del s. XVIII per tota la península.

Concert de la missa de Sant Narcís de 1792

D'altra banda, Música Antiga de Girona presentarà el proper dia 5 de novembre, a les 19 h, a l'Auditori de Girona la missa de Sant Narcís titulada *Deus tuorum militum* (1792), partitura de Josep Pons (Girona 1770 - València 1818). Aquesta missa va ser l'acte final de la consagració de la capella de Sant Narcís situada dins la basílica de Sant Feliu, que va tenir lloc a començaments

de setembre de 1792. L'actuació comptarà amb l'assistència de l'exdirector d'orquestra de València, Ramón Ramírez Beneyto, qui va treballar amb música de Josep Pons.

El setembre passat va complir-se el 230è aniversari de l'efemèride. La construcció d'aquesta capella fou promoguda pel bisbe Lorenzana i sufragada per subscripció popular. Es van recollir 80.000 lliures, una quantitat més que notable que va permetre enderrocar l'antic claustre gòtic de Sant Feliu i en el seu lloc construir-hi una capella molt singular, feta amb tres naus de planta ovalada tot situant a la planta intermèdia el sepulcre de Sant Narcís i, damunt del sepulcre, l'altar de la capella. L'ornamentació és luxosa com correspon als gustos constructius del bisbe que la va encarregar i representa alhora un dels cims de la devoció popular envers el sant. La capella fou consagrada a començaments de setembre de 1792. Un dels actes finals d'aquesta llarga cerimònia va ser la missa solemne, de la qual es conserva la partitura de Josep Pons.

És una missa per a sis solistes, cor i orquestra de cambra. Tècnicament, és un veritable repte interpretatiu, adient amb la solemnitat amb què el bisbe Lorenzana va voler celebrar la inauguració de la capella. El seu estil correspon al del primer classicisme vienès (Mozart morí el 1791) que Pons coneixia del seu mestre i antecessor Jaume Balius. A l'Arxiu Capitular de Girona es conserva una còpia, contractada com a original, d'una obra de Joseph Haydn, sota el nom de Giuseppe Haydino. Les seves melodies són agradables, els contrastos rítmics sovint sorprenents i les dissonàncies freqüents. L'alternança tant vocal com instrumental dels solos amb el cor mostra l'habilitat musical del compositor que aconsegueix passatges brillants amb l'actuació simultània de tots els intèrprets. Això devia ser el que volien les autoritats eclesiàstiques amb la consagració de l'esmentada capella.

Josep Pons va néixer a Girona el 1770, fou escolà de cor a la catedral gironina fins al 1785 i després continuà com a deixeble privilegiat de Jaume Balius, mestre de capella de la mateixa catedral, a qui acompanyà en la seva estada a Còrdova amb només 15 anys. Poc temps després, amb 19 anys, va presentar-se a les oposicions de la catedral de Salamanca i també a la de Cartagena. Així aconseguí completar la seva formació i guanyar la fama de músic molt ben dotat i amb una preparació excel·lent. Després d'aquests viatges juvenils, Pons va tornar a Girona on va guanyar les oposicions a mestre de capella el 1791 i hi va restar fins al 1794, deixant unes quantes partitures, de les quals se'n conserven 14 a l'Arxiu Capitular, d'entre les quals destaca la Missa de Sant Narcís de 1792. Mesos després d'aquesta missa Pons va guanyar la plaça de mestre de capella de la catedral de València on restà fins a la seva mort, el 1818.

[Autor: Redacció](#)